

CANZONE D' I ZAMPOGNARI

QUANDO NASCETTE NINO

TEXT och MUSIK:

Italiensk sång från 1600-talet.

Under 9 dagar före jul och under hela julhelgen vandrade säckpipeblåsande herdar från Abruzzibergen ner till Neapel, och det händer att herdar gör så än i dag. De gick från hus till hus där de framförde serenader och detsamma gjorde de framför bilder av Det heliga Jesusbarnet i krubban eller framför madonnastatyer i gathörnen. Denna sed förekommer också på andra platser i Italien t.ex. i Rom och på Sicilien.

Canzone d' i zampognari framfördes vanligtvis av två tenorer till säckpipespel. Den italienska säckpipan har lägre tonhöjd än sin skotska kusin och brumbasen är inte monoton som den skotska utan har olika toner som ger harmoni till melodin. Mellan verserna kunde en klarinettist ta över. Han spelade ofta på en liten klarinett Ciaraniella (Ciaramella)

Det var sången *Canzone d' i zampognari* som Händel (1685-1759) hörde vid ett besök i Neapel 1708. Han blev så inspirerad av sången att han 34 år senare komponerade arian *He shall feed his flock - Come unto Him* (SUG nr 4/5). Den ingår i oratoriet Messias.

nascere= födas; era av essere= vara; parere= synas, framträda; mmiezo= mezza= mitt; juorno= giorno= dag; maje= aldrig; stella= stjärna; lustrare= skina; vedere= skåda, se; accussi= så; luscente= lysande, skinande; chiamare= kalla, inbjuda; nemice= fiende; pecora= får; pascere= beta, gå på bete; liono= lejon; crapette= capretto= killing; pazzià= brokig; urzo= orso= björn; vitiello= vitella= kalv; lupo= varg; pecoriello= pecorella= litet får, lamm; guardavano= guardare= beskydda; pasture= pastore= herde, sole= sole= sol; comparette av comparire= visa sig; spaventare= förfäras; riso av ridere= skratta, arrenventata av arrivare= uppnå

Att sjunga: *Dormi, dormi, o bel bambin* (i denna bok), *O Sanctissima - O du saliga* (Bok nr 7 och 16), *Tu Scendi Dalle Stelle* (Bok nr 1 och 11), *Gesù Bambin l' e Nato* (bok nr 1), *Morto Erode* (=Herodes, bok nr 11).

Sången finns i tvåstämmig sättning i Julkörprisma, Gehrman's, med pianoackompanjemang i The International Book of Christmas Carols, Prentice-Hall Inc. och Julkörprisma, ackompanjemangsdelen, Gehrman's.

CANZONE D' I (DEI) ZAMPOGNARI

1. Quando nascette Nino a Bettelemme,
era notte e pareva mmiezo juorno!
Maje le stelle
Lustere belle,
Se vedettero accussi!
La chiù lucente
Jette'a chiammà li Magi in Oriente.

2. No n'cerano nemiceppe la terra,
La pecora pascia co lo lione,
Co le crapette
Se vedette
Lo liopardo pazzià:
L'urzo e o vitiello,
E co lu lupo 'npace u pecoriello.

3. Guardavano le pecore lu pasture;
E l'Angelo, sbrennente chiú de lu sule,
Comparette,
E le dicette:
Nò ve spaventate, nò!
Contento e riso:
La terra è arrenventata Paradiso!

PÅ MÖRKA VINTERHIMLEN

1. På mörka vinterhimlen ...
2. Herodes, blek om kinden, ...
3. Och vidare går färden ...

*Svenskt text: Anna-Stina Thorssell Ahlm.
Finns i bok nummer nr 8, ackompanjemangsdelen.*

Voice

Canzone d'i Zampognari

Quando nascette niño

Italiensk folklig sång

Larghetto

mf

1. Quan - do na-scet-te Ni - no a Bet-te-lem - me, — E - ra not-te e pa-

7 re - a — mmie-zo juor - no! Ma-je le stel- le Lu-ste-re be- le, Se — ve

12 det - te - ro ac - cus - si! La chiú lu - cen - te — Jet -

16 te' a chiam-mà il Ma - gi in O - ri - en - te. —